

Mill. Kr. i forøget Brændevinsskat, og fremhævede den Gang, at der laa mange Reformere i Luften, som kostede Penge. Det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) hævdede den Gang her overfor, at vi nok først vilde have Reformerne ned fra Luften, vi vilde have dem at se, have dem vedtagne, før Pengene skulde bevilges. Lad os først faa Reformerne, lad os først faa de Fugle fra Luften ned til os, saa kunne vi altid bevilge Pengene, tror jeg, det ærede Medlem udtalte. Nu have vi netop faaet Reformerne ned, og nu er det, Pengene skulde bevilges til deres Opretholdelse og videre Udvikling.

Jeg maa maaske her have Lov til at pege paa en Udvikling i vor sociale Lovgivning i de sidste 20 Aar, som klart fremgaar af en Række Tal, jeg har udtaget af Statsregnskaberne for 1890—91, for 1900—01 og for 1910—11. Netop i Tiden omkring 1890, omkring 1901 og nu i 1911 have navnlig Brændevinsskatten og Ølskatten været meget stærkt i Forgrunden. Jeg vil først nævne Stigningen for, hvad jeg vil kalde sociale Udgifter i egentlig Forstand. I 1890—91 havde man i Virkeligheden kun en eneste saadan Post, nemlig Statens Udgift til Fattighjælp. Den androg i det Aar 102,900 Kr. I 1900—01 var Fattighjælpen 119,809 Kr., men da er tillige Alderdomsunderstøttelsen kommen til med 2,472,297 Kr. — jeg nævner blot hele Kroner, Ørene kaster jeg bort —, endvidere ere Udgifterne til Syge- og Begravelseskasserne komne til med 968,143 Kr., Arbejderforsikringsraadet med 27,600 Kr. Det er tilsammen 3,587,849 Kr. Gaa vi saa 10 Aar frem i Tiden til 1910—11, er Posten Fattighjælp 115,381 Kr., Alderdomsunderstøttelsen 5,537,259 Kr., Hjælpekasserne 354,718 Kr., Arbejdsløshedskasserne 693,247 Kr., Syge- og Begravelseskasserne 2,329,956 Kr., Arbejderforsikringsraadet 77,639 Kr., Ulykkesforsikringen for Fiskere 48,000 Kr., for Søfolk 32,140 Kr., endvidere Statsforsorgen for forsømte Børn 434,570 Kr., Statsforsorgen for tuberkuløse 1,199,580 Kr. Det er tilsammen 10,822,490 Kr. I samtlige disse Udgifter er ikke medregnet noget af de ikke ubetydelige Beløb, som fremtræde paa Finanslovens § 26, det er altsaa blot dem, der findes paa de ordinære Budgetter, og de ere uddragne af Statsregnskaberne for de Aar, jeg nævnedes. I Aarene 1890—1910 er der en Stigning i de sociale Udgifter i egentlig Forstand fra 102,900 Kr. til 10,822,490 Kr., altsaa en Stigning af

10,719,590 Kr. Fra 1900 til 1910 er Stigningen 7,234,641 Kr. Medens der altsaa fra 1890 til 1900 har været en Stigning paa de sociale Udgifter paa 3,480,949 Kr., væsentlig som Følge af Alderdomsunderstøttelsesloven og Sygekasseloven, der jo bleve til navnlig ved Krav fra Venstres Side, har der i Tiaaret 1900—10 været en Stigning paa 7,234,641 Kr. Disse Tal tale for sig selv.

Dernæst vil jeg nævne nogle Poster, om hvilke det ikke kan siges, at de alene ere sociale Udgifter, saaledes Udgifterne til det offentlige Lægevæsen, Epidemivæsenet og Sindssygeanstalterne. Dertil var Udgiften i 1890—91: 1,028,585 Kr., Udgiften til Folkeskolen, som den fremtræder paa Finanslovens § 21 IV. A. og B., var 477,888 Kr., til Døvstummeinstitutioner 141,302 Kr., til Blindeinstitutioner 99,856 Kr., til Abnormvæsenet 167,411 Kr. og endvidere til Arbejds- og Fabriktilsynet 38,529 Kr. Det er tilsammen 1,953,591 Kr. i Tiden 1890—91. Gaa vi 10 Aar frem til 1900—01, ere Udgifterne til det offentlige Lægevæsen, Epidemivæsenet og Sindssygeanstalterne stegne til 2,048,731 Kr., til Folkeskolen til 704,753 Kr., Døvstummeinstitutioner 192,377 Kr., til Blindeinstitutioner 140,193 Kr., til Abnormvæsenet 406,131 Kr. og til Arbejds- og Fabriktilsynet 70,765 Kr., altsaa et samlet Beløb af 3,562,950 Kr. Gaa vi endelig til 1910—11, ere Udgifterne til det offentlige Lægevæsen og hvad dermed staar i Forbindelse stegne til 2,894,054 Kr., til Folkeskolen er Udgiften stegen fra 704,753 Kr. for 10 Aar tilbage til 6,361,839 Kr., til Døvstummeinstitutioner til 294,677 Kr., til Blindeinstitutioner til 198,749 Kr., til Abnormvæsenet til 787,609 Kr., til Arbejds- og Fabriktilsynet til 134,309 Kr., i alt 10,671,237 Kr. I samtlige disse Udgifter er heller ikke medregnet noget af de ofte ikke ubetydelige Beløb, som fremtræde paa Finanslovens § 26, men kun Beløb paa de ordinære Budgetter. Man vil af disse samlede Summer se, at fra 1890 til 1910 er Stigningen i Udgifter til Formaal af væsentlig social Art 8,717,646 Kr.; fra 1900 til 1910 er Stigningen 7,108,287 Kr. Det ses endvidere, at medens der fra 1890 til 1900 under Højres Styre har været en Stigning paa 1,609,359 Kr., har der i det 10-Aar, hvor Venstre har haft Ledelsen, været en Stigning paa 7,108,287 Kr. Af disse Tal vil det fremgaa, hvilken mægtig Stigning der har været i de humane og sociale Udgifter i det 10-Aar, da Venstre har haft Ledelsen.

Der kunde komme mangfoldige andre